Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000272039
Datum:	6 oktober 2026
Opsteller:	I.M. van der Graaff
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Begroting 2027-2030

Het college van B&W besluit de raad voor te stellen:

1. De begroting 2027-2030 vast te stellen.
2. De investeringen voor de jaarschijf 2027 zoals zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan vast te stellen en de aangegeven kredieten beschikbaar te stellen.
3. Een bedrag van € 150.000,- te onttrekken uit de algemene reserve in 2027 voor het vormen van de stelpost onvoorzien in 2027.
4. De juridisch verplichte onderwerpen middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2027-2030 en het daarin genoemde krediet voor onderwijsleerpakketten beschikbaar te stellen.

Inleiding

Aanleiding

Onderdeel van de jaarlijkse P&C-cyclus is de begroting. De voorliggende begroting 2027-2030 is beleidsarm en bevat geen nieuw beleid. Zoals bij de Kaderbrief 2027-2030 is besloten vinden inhoudelijke en financiële afwegingen voor nieuw beleid plaats bij de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma later dit jaar. Dit zal dan leiden tot een wijziging op de begroting 2027-2030.
De begroting dient jaarlijks vóór 15 november te worden vastgesteld en aangeboden aan de provincie.

Juridisch verplichte aanmeldingen

In de eerder genoemde Kaderbrief is afgesproken dat juridisch/wettelijk verplichte onderwerpen worden betrokken in de advisering van de begroting. In de bijlage worden deze onderwerpen door middel van de 3 W-vragen verder toegelicht.

Ombuigingen

Aan de ombuigingen, zoals vastgesteld bij de begroting 2025-2028, wordt momenteel (nog steeds) invulling gegeven. In de paragraaf ombuigingen en de ombuigingsmonitor is de stand van zaken weergegeven omtrent het invullen van de ombuigingen. Vanwege de beleidsarme begroting wordt ervoor gekozen om eventuele voorstellen voor het afvoeren of niet geheel invullen van ombuigingen betrokken bij de 2e tussentijdse rapportage 2026. Financieel gezien zullen de effecten samengebracht worden bij de advisering rondom het collegeprogramma.

Kader

Gemeentewet (artikelen 190 en 191) en de Financiële Verordening gemeente Harderwijk 2023.

Beoogd effect

Met de vaststelling van de Begroting 2027-2030 wordt het college van burgemeester en wethouders per programma geautoriseerd het in de begroting afgesproken beleid uit te voeren binnen de daarvoor gestelde financiële kaders per programma.

Argumenten

1. De gemeenteraad is het bevoegde bestuursorgaan om de begroting vast te stellen. Hierbij zijn de uitgangspunten gehanteerd conform de aan de raad aangeboden Kaderbrief 2027-2030.
2. In de begroting wordt een meerjareninvesteringsplan (MIP) opgenomen. Voorgesteld wordt de investeringen voor de jaarschijf 2027 zoals zijn opgenomen in het MIP beschikbaar te stellen.

3. Tijdens een begrotingsjaar kunnen onvoorziene omstandigheden zich voordoen. Het college moet dan snel kunnen acteren. Om van de stelpost gebruik te kunnen maken, moet er aan drie criteria voldaan worden: Onvoorzien, Onvermijdbaar, en Onuitstelbaar. Dit moet onderbouwd worden in een separaat collegevoorstel en besluit (een collegebevoegdheid). Dit geldt alleen voor incidentele zaken omdat de stelpost van incidentele aard is. De stelpost wordt gedekt uit de algemene reserve. Aan het eind van een jaar, worden de daadwerkelijke uitgaven onttrokken.
4. De juridisch verplichte onderwerpen worden middels een begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2027-2030. Voor onderwijsleerpakketten betreft het een krediet van € 45.350,-, wat leidt tot structurele kapitaallasten. In de bijlage worden deze onderwerpen nader toegelicht. Het betreft:

bedragen x € 1.000

Nr	Onderwerp	2027	2028	2029	2030
1.	Onderwijshuisvesting/ onderwijsleerpakketten	€ -	€ 3	€ 3	€ 3
2.	Jongerenwerk	€ -	€ 350	€ -	€ -
3.	Praktische Thuisbegeleiding	€ -	€ 201	€ -	€ -
4.	Maatwerk GGD	€ 50	€ -	€ -	€ -
5.	Icare JGZ	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20
6.	Broedvogels	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2
7.	Uitbreiding security organisatie (MIZ)	€ 89	€ 89	€ 89	€ 89
8.	Actualisatie budgetten reiskosten, hybride werken (MIZ)	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80
9.	Toekomsttuin_RET	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45
10.	Meldpunt Niet Acute Zorg	€ 130	€ 130	€ 130	€ 130
11.	Veilig Thuis	€ 137	€ 137	€ 137	€ 137
12.	Formatie Leerplicht	€ 43	€ 43	€ 43	€ 43
	Totaal	**€ 596**	**€ 1.100**	**€ 549**	**€ 549**

Omgevingswet
Het vaststellen van de begroting heeft geen specifieke uitwerking op de omgevingswet, anders dan eventueel specifiek opgenomen beleid onder de programma's.

Financiën
De opgestelde begroting 2027-2030 laat een sluitend meerjarenperspectief zien. Er is geen nieuw beleid verwerkt in de begroting. De inhoudelijke en financiële afwegingen voor nieuw beleid vindt plaats bij de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma later dit jaar. Dan zijn ook de (structurele) effecten bekend van de 2e tussentijdse rapportage 2026, de bestuursrapportage 2026 van Meerinzicht en de septembercirculaire Gemeentefonds 2026.

Het doorschuiven van investeringen met name vanuit het IHP (Integraal Huisvestingsplan) leidt tot incidenteel lagere kapitaallasten in de jaren 2028, 2029 en 2030. Deze incidentele middelen zullen worden betrokken bij de afweging van het collegeprogramma.

In onderstaand overzicht is het begrotingssaldo 2027-2030 weergegeven, inclusief het effect van de voorgestelde juridische verplichtingen. Voor een volledig beeld van de baten en lasten van de primitieve begroting verwijzen wij u naar het hoofdstuk financiële positie in de begroting.

bedragen x € 1.000

Begroting 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo 2027-2030	€ 5.036	€ 2.540	€ 3.663	€ 3.427
Aanmeldingen juridisch verplicht	€ -596	€ -1.100	€ -549	€ -549
Begrotingssaldo 2027-2030 na aanmeldingen juridisch verplicht	**€ 4.441**	**€ 1.440**	**€ 3.114**	**€ 2.879**
Waarvan incidenteel (m.n. als gevolg van doorschuiven investeringen IHP)	€ -	€ 300	€ 1.000	€ 475
Structurele begrotingssaldo	€ 4.441	€ 1.140	€ 2.114	€ 2.404
Totaal begrotingssaldo 2027-2030 na verwerking juridisch verplicht	**€ 4.441**	**€ 1.440**	**€ 3.114**	**€ 2.879**

Het structurele begrotingssaldo en de incidenteel beschikbare middelen zullen worden betrokken bij de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma.

<u>Ombuigingen</u>

De resultaten van de ombuigingsmonitor in de begrotingsjaren 2027-2030 zijn informerend weergegeven in de begroting 2027-2030. Hier wordt het totaaloverzicht weergegeven. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de paragraaf ombuigingen en de ombuigingsmonitor die als bijlage is bijgesloten.

Bedragen x € 1.000,-

Stand van zaken Ombuigingen	2027	2028	2029	2030
Gerealiseerd	10.354	10.321	9.546	9.546
Gerealiseerd in %	83%	81%	77%	77%
(Nog) niet gerealiseerd	1.207	1.484	1.874	1.874
(Nog) niet gerealiseerd in %	10%	12%	15%	15%
Besloten af te voeren/terug te draaien	956	956	991	991
Besloten af te voeren/terug te draaien in %	7%	7%	8%	8%
Totaal	**12.517**	**12.761**	**12.411**	**12.411**

Duurzaamheid
Het vaststellen van de begroting heeft geen specifieke uitwerking op duurzaamheid, anders dan eventueel specifiek opgenomen beleid onder de programma's.

Inwonerperspectief
Na het vaststellen van de begroting wordt er een infographic in de plaatselijke krant geplaatst en op de website gepubliceerd met daarin de belangrijkste onderwerpen voor de inwoners in begrijpelijke taal. Hier wordt bijvoorbeeld ook een overzicht gegeven van tarieven die de inwoners rechtstreeks raken zoals die van afval, riool- en waterzorgheffing, en OZB.

Communicatie
Voor de raadsleden wordt op dinsdag 27 oktober een informatiebijeenkomst gehouden waarbij financieel technische vragen gesteld kunnen worden. Op 5 november zal de begroting in de raadscommissies behandeld worden waarna de besluitvormende raadsvergadering plaats vindt op 12 november.

Uitvoering
Tijdens het begrotingsjaar wordt de gemeenteraad via twee tussentijdse rapportages (peildatum 1 mei en 1 september) geïnformeerd over de uitvoering van de begroting.

Evaluatie
Bij de jaarrekening wordt verantwoord en geëvalueerd hoe de uitvoering van de begroting is verlopen.

Bijlagen
1. Begroting 2027-2030
2. Najaarsmonitor Openstaande Ombuigingen 2026
3. Juridische verplichte aanmeldingen